

Rolnummer 5367
Arrest nr. 29/2013 van 7 maart 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag betreffende artikel 330, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van eerste aanleg te Gent.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit voorzitter M. Bossuyt, rechter J.-P. Snappe, waarnemend voorzitter, en de rechters E. De Groot, A. Alen, J.-P. Moerman, E. Derycke, J. Spreutels, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter M. Bossuyt,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij vonnis van 8 maart 2012 in zake S.M. tegen A. V.D.V. en anderen, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 16 maart 2012, heeft de Rechtbank van eerste aanleg te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 330, § 1, van het Burgerlijk Wetboek artikel 22 van de Grondwet, eventueel samen gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, doordat de vordering tot betwisting van de erkenning niet ontvankelijk is als het kind bezit van staat heeft ten aanzien van de erkenner ? ».

De Ministerraad heeft een memorie ingediend.

Bij beschikking van 24 oktober 2012 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 13 november 2012, na de Ministerraad te hebben verzocht in een uiterlijk op 8 november 2012 in te dienen aanvullende memorie zijn standpunt te bepalen over de eventuele weerslag van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 22 maart 2012, *Ahrens* t. Duitsland, op de in het geding zijnde aangelegenheid.

De Ministerraad heeft een aanvullende memorie ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 13 november 2012 :

- is verschenen : Mr. J. Riemsdagh *loco* Mr. S. Ronse en Mr. G. Dewulf, advocaten bij de balie te Kortrijk, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers E. Derycke en J.-P. Snappe verslag uitgebracht;
- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

A. V.D.V. is op 15 januari 2010 bevallen van een zoon, C. Het kind werd prenataal erkend door A. V.P., met wie zij sedert 3 juli 2003 feitelijk samenwoont.

S.M., de eiser voor de verwijzende rechter, stelt dat hij de biologische vader van C. is, nu hij in de periode van februari 2009 tot eind 2009 met de moeder een seksuele relatie had. Met het oog op de vaststelling van zijn vaderschap, stelt de eiser overeenkomstig artikel 330 van het Burgerlijk Wetboek een vordering tot betwisting van de erkenning van vaderschap in.

De verwijzende rechter acht bewezen dat het kind bezit van staat heeft ten aanzien van de erkenner, A. V.P. De verwijzende rechter vraagt zich evenwel af of dat bezit van staat dient te leiden tot de niet-ontvankelijkheid van de vordering van de eiser en zo ja, of zulks een inbreuk vormt op zijn privé- en gezinsleven, zoals gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet en bij artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Door de niet-ontvankelijkheid - wegens bezit van staat van het kind ten aanzien van zijn erkenner - van de

vordering van de eiser tot betwisting van de erkenning, beschikt de eiser immers over geen enkele mogelijkheid om zijn vordering ten gronde te laten beoordelen en daarbij rekening te laten houden met de concrete feiten en de belangen van alle betrokken partijen.

In dat verband verwijst de verwijzende rechter naar het arrest nr. 20/2011 van 3 februari 2011 en stelt hij vervolgens de voormelde prejudiciële vraag.

III. *In rechte*

- A -

A.1. Enkel de Ministerraad heeft een memorie ingediend.

A.2. Uit de parlementaire voorbereiding van artikel 330 van het Burgerlijk Wetboek blijkt volgens de Ministerraad dat de wetgever met het invoeren van de notie « bezit van staat » als grond van niet-ontvankelijkheid van de vordering tot betwisting van de erkenning van vaderschap, verschillende op elkaar afgestemde legitieme doelstellingen nastreeft, namelijk de bescherming van het belang van het kind, de bescherming van de bestaande afstammingsband tussen het kind en zijn erkenner, zelfs al steunt die afstammingsband niet op een biologische realiteit, en de bescherming van de rust der families.

De in het geding zijnde maatregel draagt bij tot de verwezenlijking van die doelstellingen. Het socio-affectieve ouderschap dat volgens de wetgever in bepaalde gevallen, in het belang van het kind, voorrang moet krijgen op de biologische werkelijkheid wordt door de notie « bezit van staat » geconcretiseerd. Het pertinente karakter van de maatregel kan bijgevolg niet worden betwist.

A.3. Wat de evenredigheid van de in het geding zijnde maatregel betreft, dient te worden nagegaan of de wetgever een billijk evenwicht tot stand heeft gebracht tussen alle rechten en belangen die in het geding zijn. Die belangen betreffen niet alleen die van het individu tegenover de samenleving in haar geheel, maar ook de tegenstrijdige belangen van de betrokken personen.

Eerst merkt de Ministerraad op dat het arrest nr. 20/2011 waarnaar de verwijzende rechter verwijst, niet zonder meer op het bodemgeschil kan worden toegepast, vermits er te dezen zich nog steeds een duurzame gezinskern rond het betrokken kind vormt en het een derde persoon is die in die bestaande duurzame gezinskern wil inbreken. Wanneer, zoals te dezen, het juridische vaderschap overeenstemt met het socio-affectieve vaderschap, geconcretiseerd door het bezit van staat, is het verantwoord om de biologische werkelijkheid terzijde te schuiven en het recht van het kind op een familieleven te doen primeren op de wil van de verzoeker tot het kennen van de biologische waarheid. Er anders over oordelen zou tot gevolg hebben dat het recht op familieleven van het kind - dat evenzeer door artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt beschermd - op manifeste wijze zou worden geschonden en dat het kind een afstammingsband zou worden opgedrongen waarbij het geen baat heeft, vermits het op het ogenblik van de betwisting van de erkenning binnen een gezin met stabiele familiale banden leeft.

A.4. Hoewel het Hof in zijn arrest nr. 20/2011 het bezit van staat als een absolute grond van niet-ontvankelijkheid van de diverse vorderingen tot betwisting van de afstamming lijkt te beschouwen, dient zulks volgens de Ministerraad enigszins te worden genuanceerd. Het begrip « bezit van staat » is immers een open begrip dat aan de soevereine beoordelingsbevoegdheid van de rechter is onderworpen. Aldus vermag de rechter om een belangenafweging tussen de diverse, vaak tegenstrijdige standpunten van de verschillende partijen te maken alvorens uitspraak te doen over de ontvankelijkheid en de gegrondheid van de vordering. In die zin is het bezit van staat geenszins een « absolute » toelaatbaarheidsgrond, doch veeleer een « algemene » toelaatbaarheidsgrond. Dat artikel 331 *nonies* van het Burgerlijk Wetboek een aantal elementen aangeeft die op het bestaan van een socio-affectief ouderschap kunnen wijzen, doet daaraan niets af. Die elementen zijn immers niet limitatief opgesomd. De bodemrechter zal steeds soeverein over de aanwezigheid van bezit van staat moeten oordelen op grond van de voor hem aangebrachte feiten. De notie « begrip van staat » laat aldus de rechter toe om rekening te houden met de belangen van alle betrokken partijen, zodat de in het geding zijnde maatregel ook in dat opzicht proportioneel is met de door de wetgever nagestreefde doelstellingen.

A.5. Het Hof heeft de Ministerraad verzocht om zijn standpunt te bepalen over de eventuele weerslag van het arrest *Ahrens* t. Duitsland van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 22 maart 2012 op de in het geding zijnde aangelegenheid.

In zijn aanvullende memorie betoogt de Ministerraad dat het arrest *Ahrens* de zienswijze van het Grondwettelijk Hof, neergelegd in zijn arrest nr. 20/2011 van 3 februari 2011, op de helling zet. Het Europees Hof is immers van oordeel dat een wettelijke regeling die voorziet in een beperking van het recht van de beweerde biologische vader tot betwisting van de erkenning van vaderschap tot de gevallen waarin er geen sprake is van een socio-affectieve band tussen het betrokken kind en zijn erkenner, niet *ipso facto* een schending van het recht op een privéleven van de beweerde biologische vader uitmaakt, in zoverre aan een aantal voorwaarden is voldaan.

De beperking van het recht op een privéleven kan volgens het arrest *Ahrens* slechts worden aanvaard indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan : de beperking van het recht tot betwisting van de erkenning van vaderschap moet bij de wet worden bepaald, moet wettige doelstellingen nastreven, moet noodzakelijk zijn in een democratische samenleving en mag een « billijke » besluitvorming door de nationale rechtscolleges niet in de weg staan. Indien aan die voorwaarden is voldaan, schendt de regel die in de onontvankelijkheid van de vordering tot betwisting van de erkenning van vaderschap voorziet, wanneer wordt vastgesteld dat er een socio-affectieve band tussen het kind en zijn erkenner bestaat, het recht op een privéleven van de beweerde biologische vader niet.

De Ministerraad is van oordeel dat het in het geding zijnde artikel 330, § 1, van het Burgerlijk Wetboek aan de voormelde voorwaarden voldoet. In de beperking van het recht tot betwisting van de erkenning van vaderschap is uitdrukkelijk in dat artikel voorzien. Die beperking streeft wettige doelstellingen na, namelijk de bescherming van de algemene belangen van het kind, de bescherming van de bestaande afstammingsband tussen het kind en zijn erkenner, zelfs al steunt die band niet op de biologische realiteit, en de bescherming van de rust der families. Die beperking is noodzakelijk in een democratische samenleving. Ter zake beschikt de wetgever over een ruime appreciatiemarge. Gelet op de voormelde doelstellingen die de wetgever bij het invoeren van de in het geding zijnde bepaling voor ogen stonden, is het niet onredelijk om in zulk een beperking te voorzien. Ten slotte is de besluitvorming « billijk » en worden de rechten van de beweerde biologische vader gerespecteerd. In dat verband wordt in het arrest *Ahrens* erop gewezen dat de nationale rechtscolleges over de mogelijkheid moeten beschikken om, enerzijds, aan de hand van de relevante feitelijke gegevens van de zaak na te gaan of er nog steeds sprake is van een socio-affectieve band tussen het betrokken kind en zijn erkenner en, anderzijds, de man die de erkenning van het vaderschap wenst te betwisten, de kans te geven om zijn standpunt uiteen te zetten en in voorkomend geval zelf feiten aan te brengen die het bestaan van een socio-affectieve band tussen het betrokken kind en zijn erkenner in twijfel kunnen trekken. Het criterium van het bezit van staat laat volgens de Ministerraad zulk een billijkheidstoets toe. De rechter vermag immers een zekere belangenafweging tussen de verschillende, vaak tegenstrijdige standpunten van de betrokken partijen te maken, alvorens uitspraak over de onontvankelijkheid en de gegrondheid van de vordering te doen. De besluitvorming is dan ook « billijk ». De Ministerraad besluit dat de in het geding zijnde bepaling artikel 22 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, niet schendt.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 330, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt :

« Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het moederschap worden betwist door de vader, het kind, de vrouw die het kind heeft erkend en de vrouw die het moederschap van het kind opeist. Tenzij het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend, kan de erkenning van het vaderschap worden betwist door de moeder, het kind, de man die het kind heeft erkend en de man die het vaderschap van het kind opeist ».

Met betrekking tot het bezit van staat bepaalt artikel 331 *nonies* van het Burgerlijk Wetboek :

« Het bezit van staat moet voortdurend zijn.

Het wordt bewezen door feiten die te samen of afzonderlijk de betrekking van afstamming aantonen.

Die feiten zijn onder meer :

- dat het kind altijd de naam heeft gedragen van degene van wie wordt gezegd dat het afstamt;
- dat laatstgenoemde het als zijn kind heeft behandeld;
- dat die persoon als vader of moeder in zijn onderhoud en opvoeding heeft voorzien;
- dat het kind die persoon heeft behandeld als zijn vader of moeder;
- dat het als zijn kind wordt erkend door de familie en in de maatschappij;
- dat de openbare overheid het als zodanig beschouwt ».

B.2.1. Het verwijzende rechtscollege vraagt of artikel 330, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bestaanbaar is met artikel 22 van de Grondwet, eventueel in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, doordat de vordering tot betwisting van de erkenning niet ontvankelijk is als het kind bezit van staat heeft ten aanzien van de erkenner.

B.2.2. Uit de gegevens van de zaak en uit de motivering van de verwijzingsbeslissing blijkt dat het bodemgeschil betrekking heeft op een vordering, ingesteld door een man die het vaderschap van het kind opeist, waarbij de erkenning van het vaderschap van een andere man wordt betwist ten aanzien van wie het kind bezit van staat heeft.

In het bodemgeschil is aldus enkel de tweede zin van artikel 330, § 1, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek in het geding, in zoverre de erkenning van het vaderschap wordt betwist door de man die het vaderschap van het kind opeist. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot die hypothese.

B.3. Artikel 330 van het Burgerlijk Wetboek regelt de mogelijkheid tot betwisting van de erkenning van het vaderschap. Binnen de in artikel 330, § 1, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek bepaalde termijnen - die verschillen naar gelang van de vorderingsgerechtigden - kan de erkenning van het vaderschap enkel worden betwist door de moeder, het kind, de man die het kind heeft erkend en de man die het vaderschap van het kind opeist.

De mogelijkheid tot betwisting van de erkenning van het vaderschap is evenwel onderworpen aan een beperking : de vordering is - voor alle vorderingsgerechtigden - onontvankelijk wanneer het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend.

B.4.1. Het bezit van staat werd bij de wet van 31 maart 1987 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming ingevoerd als grond van niet-ontvankelijkheid van de vordering tot betwisting van de erkenning van het vaderschap.

Artikel 330, § 2, van het Burgerlijk Wetboek bepaalde :

« De erkenning wordt tenietgedaan indien door alle wettelijke middelen wordt bewezen dat de erkenner niet de vader of de moeder is.

Het verzoek moet evenwel worden afgewezen, indien het kind bezit van staat heeft ten aanzien van de erkenner. »

In de parlementaire voorbereiding van artikel 330 (oud) van het Burgerlijk Wetboek wordt daaromtrent vermeld :

« Meerdere leden hadden ernstig bezwaar tegen het feit dat het betwistingsrecht op een absolute wijze zou worden toegestaan. Het principe van de zogenaamde biologische waarheid kan in bepaalde gevallen immers storend zijn voor het kind en indruisen tegen diens belangen.

Deze leden waren dan ook van mening dat het bezit van staat moet worden ingeschakeld in de appreciatie van de rechtbank die zich over de betwisting van een erkenning uitspreekt. Er werd zelfs gepleit om de verwijzing naar het bezit van staat uitdrukkelijk in de tekst op te nemen. Zo er bezit van staat is, moet de betwisting van de erkenning worden uitgesloten, zo niet kunnen de belangen van het kind ernstig worden geschaad.

Andere leden waarschuwden nochtans voor een te grote waarde die aan het bezit van staat wordt gehecht; dit zou immers tot gevolg hebben dat het eenvoudig samenwonen op dezelfde voet zou worden behandeld als het huwelijk.

Deze leden meenden dan ook dat het bezit van staat slechts een rol kan spelen wanneer het beantwoordt aan de biologische realiteit.

Hierop werd gerepliceerd dat er ten aanzien van het kind aan het bezit van staat een zelfde waarde dient te worden toegekend zonder dat daarbij wordt rekening gehouden met het feit of het kind binnen of buiten het huwelijk is geboren » (*Parl. St.*, Senaat, 1984-1985, 904, nr. 2, p. 100).

B.4.2. Artikel 330 van het Burgerlijk Wetboek werd gewijzigd bij artikel 16 van de wet van 1 juli 2006 tot wijziging van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het vaststellen van de afstamming en de gevolgen ervan.

De erkenning van het vaderschap kan enkel nog worden betwist door de moeder, het kind, de man die het kind heeft erkend en de man die het vaderschap van het kind opeist. Het bezit van staat als grond van niet-ontvankelijkheid van de vordering tot betwisting van de erkenning van het vaderschap bleef behouden.

Artikel 16 van de wet van 1 juli 2006 vindt zijn oorsprong in een amendement dat in de Kamer werd ingediend.

Dat amendement werd als volgt verantwoord :

« Het voorgestelde artikel 330 zorgt zowel voor de vordering tot betwisting van de erkenning als voor de vordering tot betwisting van het vermoeden van vaderschap voor een soortgelijke procedure.

Ten eerste beoogt het voorgestelde amendement degenen die een vordering mogen instellen te beperken tot de personen die daadwerkelijk belanghebbenden zijn, namelijk de echtgenoot, de moeder, het kind en de persoon die het vaderschap of het moederschap van het kind opeist.

Vervolgens lijkt het ons nodig de gezinscel van het kind zoveel mogelijk te beschermen door eensdeels het bezit van staat te behouden die overeenstemt met de situatie van een kind dat door iedereen werkelijk als het kind van zijn ouders wordt beschouwd, ook al strookt dat niet met de biologische afstamming, en anderdeels door termijnen te bepalen voor het instellen van de vordering.

Om een leemte te voorkomen tussen de vordering tot betwisting en de erkenning, zoals thans het geval is, wordt ten slotte bepaald dat de beslissing die gevolg geeft aan een vordering tot betwisting die werd ingesteld door een persoon die beweert de biologische vader of moeder van het kind te zijn, van rechtswege de vaststelling van de afstammingsband van de verzoeker met zich brengt » (*Parl. St.*, Kamer, 2004-2005, DOC 51-0597/026, p. 6).

Aan het einde van de bespreking in de Commissie voor de Justitie van de Senaat heeft de minister van Justitie het belang van het begrip « bezit van staat » bevestigd door het volgende te verklaren :

« Het ontwerp wijzigt reeds een groot aantal regels, en ook al rijzen er bij de toepassing van het begrip soms problemen, toch hoeft dit niet te worden aangepast. De wetgever heeft er in 1987 voor gekozen het begrip te behouden om ervoor te zorgen dat de biologische waarheid het niet altijd wint van de sociaal-affectieve realiteit. Deze keuze moet behouden blijven en het bezit van staat hoeft dus niet te worden aangepast » (*Parl. St.*, Senaat, 2005-2006, nr. 3-1402/7, p. 9).

B.5. Het Hof dient artikel 330, § 1, eerste lid, tweede zin, van het Burgerlijk Wetboek te toetsen aan artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Artikel 22 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht ».

Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privéleven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen ».

Uit de parlementaire voorbereiding van artikel 22 van de Grondwet blijkt dat de Grondwetgever « een zo groot mogelijke concordantie [heeft willen nastreven] met artikel 8 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), teneinde betwistingen over de inhoud van dit Grondwetsartikel respectievelijk art. 8 van het EVRM te vermijden » (*Parl. St.*, Kamer, 1992-1993, nr. 997/5, p. 2).

B.6. De in het geding zijnde regeling van betwisting van de erkenning van het vaderschap valt onder de toepassing van artikel 22 van de Grondwet en van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.7. Het recht op de eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven, zoals het door de voormelde bepalingen wordt gewaarborgd, heeft als essentieel doel de personen te beschermen tegen inmengingen in hun privéleven en hun gezinsleven.

Artikel 22, eerste lid, van de Grondwet sluit, evenmin als artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, een overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven niet uit, maar vereist dat erin is voorzien in een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling. Die bepalingen houden bovendien de positieve verplichting in voor de overheid om maatregelen te nemen die een daadwerkelijke eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven verzekeren, zelfs in de sfeer van de onderlinge verhoudingen van individuen (EHRM, 27 oktober 1994, *Kroon e.a. t. Nederland*, § 31).

B.8. De wetgever beschikt over een appreciatiemarge om bij de uitwerking van een wettelijke regeling die een overheidsinmenging in het privéleven inhoudt, rekening te houden met een billijk evenwicht tussen de tegenstrijdige belangen van het individu en de samenleving in haar geheel (EHRM, 26 mei 1994, *Keegan t. Ierland*, § 49; 27 oktober 1994, *Kroon e.a. t. Nederland*, § 31; 2 juni 2005, *Znamenskaya t. Rusland*, § 28; 24 november 2005, *Shofman t. Rusland*, § 34).

Die appreciatiemarge van de wetgever is evenwel niet onbegrensd : opdat een wettelijke regeling verenigbaar zou zijn met het recht op eerbiediging van het privéleven, moet worden nagegaan of de wetgever een billijk evenwicht heeft gevonden tussen alle rechten en belangen die in het geding zijn. Zulks vereist dat de wetgever niet alleen een afweging maakt tussen de belangen van het individu tegenover de samenleving in haar geheel, maar tevens tussen de tegenstrijdige belangen van de betrokken personen (EHRM, 6 juli 2010, *Backlund t. Finland*, § 46), op gevaar af anders een maatregel te nemen die niet evenredig is met de nagestreefde wettige doelstellingen.

B.9. De rust der families en de rechtszekerheid van de familiale banden, enerzijds, en het belang van het kind, anderzijds, zijn legitieme doelstellingen waarvan de wetgever kan uitgaan om een onbeperkte mogelijkheid tot betwisting van de erkenning van het vaderschap te verhinderen. In dat opzicht is het pertinent om de biologische werkelijkheid niet *a priori* te laten prevaleren op de socio-affectieve werkelijkheid van het vaderschap.

B.10. Door het « bezit van staat » als absolute grond van niet-ontvankelijkheid van de vordering tot betwisting van de erkenning van het vaderschap in te stellen, heeft de wetgever de socio-affectieve werkelijkheid van het vaderschap evenwel steeds laten prevaleren op de biologische werkelijkheid. Door die absolute grond van niet-ontvankelijkheid wordt de man die het vaderschap opeist op absolute wijze uitgesloten van de mogelijkheid om de erkenning van het vaderschap door een andere man ten aanzien van wie het kind bezit van staat heeft, te betwisten.

Aldus bestaat voor de rechter geen enkele mogelijkheid om rekening te houden met de belangen van alle betrokken partijen.

Een dergelijke maatregel is onevenredig met de door de wetgever nagestreefde, legitieme doelstellingen, en derhalve niet bestaanbaar met artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.11. Aan het voorgaande wordt geen afbreuk gedaan door het gegeven dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat een regeling die vergelijkbaar is met de in het geding zijnde maatregel, geen schending van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens inhoudt (EHRM, 22 maart 2012, *Ahrens* t. Duitsland; 22 maart 2012, *Kautzor* t. Duitsland). Het Europees Hof wijst erop dat binnen de lidstaten van de Raad van Europa geen eensgezindheid over de in het geding zijnde aangelegenheid bestaat, zodat de lidstaten over een ruime appreciatiebevoegdheid beschikken wat de regelgeving inzake het vaststellen van het juridisch statuut van het kind betreft (*ibid.*, *Ahrens*, §§ 69-70 en 89; *Kautzor*, §§ 70-71 en 91).

B.12. De prejudiciële vraag dient bevestigend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 330, § 1, eerste lid, tweede zin, van het Burgerlijk Wetboek schendt artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre de vordering tot betwisting van de erkenning van het vaderschap door de man die het vaderschap van het kind opeist, niet ontvankelijk is indien het kind bezit van staat heeft ten aanzien van degene die het heeft erkend.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 7 maart 2013.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

M. Bossuyt